

Nro. 13.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indult Bétsből, Pénteken Augustus 14-ik napján
1807-ik esztendőben.

B é t s .

Méltos. Udvari Consiliarius F á j i F á y A g o s t o n Ur Eő Nagyságát, Tek. Beregh Vármegyének néhány esztendőktől fogva Fő Ispányi hivatalját viselő Administratorát sok és különbkülönbféle érdemeire nézve Tekint. Ugocsa Vármegyének valóságos Fő Ispanyáva, 's egyzersmind eránta oly kegyelmes rendelést tenni méltoztatott Felséges Fejedelmünk, hogy ezen hivatalja mellett az elsőbbit is, tudnjilik Tek. Beregh Vármegye Administratoróságát továbbra is meg tartsa ez a' nagy Hazafi.

A' Posoni Ujság' Bétsi levelezője azt íratta azon ujjságban, hogy Bétsben a' bor' árra hitel felett való módon szállana, és hogy itt a' jó bornak (pintjét-é, vagy melzelyét? nem írja) 18 krajtzáron lehet inni. Már, hogy hitel felett valónak írja ezen dolgot. Mi kívánjuk, hogy ilyen jó hírt nem soká hitelesen irhassunk Bétsből. Még most megelégednénk, ha 48 krajtzáron csak meg lehetős bornak pintjét kaphatnók.

A' nagy meleg, a' milyenre ez az emberi nyom alig emlékezik, még tart: 's a' föld és gyümöls még mind hiába siránkoznak az essőért.

Hanem ez a' panasz talám egész Európában közönséges. Romából így írtak Julius' 18-dikán: — „A' melegség itt rendkívül való mértekre hagott. Egy pár napok előtt 29 grádust mutatott a' Reaumur melegmérőjén. A' következése az, hogy itt már is sok emberek megtébolyodtak elméjekben; rövid idő alatt 60 embernél többet vittek a' Langarai bolondok házába. Mint halljuk a' guttaütés is erőssen kezdett a' nagy melegség miatt uralkodni. — A' gyilkos öldöklés azonközben az idén kevesebb; mint tavaly volt. A' folyó hónapban még csak 5 embert öltek meg orozva.

Tyrolisból, Jul. 18-dikán. A' meleg itt csak nem elszenvedhetetlen. Az aratás már véghez ment. Botzenben már ért szöllőt lehet találni, a' mi nem történt 50 esztendőtol fogva.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi Udvari Ujság mellett ilyen előadás jött - ki Jul. 10-kén töldalékban, a' Friedlandi utolsó nevezetes és végső ütközetről: — „

„A' má Heilsbergi győzedelmünket követett napon, úgymint Junius 11-kén, megmaradott az Orosz armadia a' maga előbbeni fekvésében, várván, hogy az ellenség nem fog é ujjabb tsaiát kezdeni. Az ellenség azonban nem tett akkor egyebet, hanem seregének egy részével balra nyomúlván, ezen fordúlása által jobb szárnyunkat megkerülte, és Marschal Davoust, minekutánna táborát az erdön keresztül hozta volna, azokkal és Stutzosaival tüzeléshez fogott. Az Orosz fő vezér, armadiájának jobb szárnyát megerössítvén, négy óráig állott hadi rendben, ütközetet ajánlván az ellenségnek, hanem az nem ütközött meg, mozdulásait azonban bal felé tenni meg nem szülvén, mind addig, míg Landsbergen által a' Königsbergi útra nem jutott. Ezt látván az Orosz fő vezér, parantsolt Generálmajor Gróf Kamenskynnek, hogy az alatta lévő sereggel és a' Lestocq vezérlése alatt lévő Pruszsus sereggel egyetemben, arra felé útnak induljon, maga pedig az Orosz armadia több részével, minekutánna a' Heilsbergi kevés magazinumot semmivé tetette volna, Bartenstein felé folytatta útját.

„Junius 12-kén egy Frantzia Kurirnak elfogatása által megvalóságosult az a' hír, hogy az ellenséges armadia Königsberg felé nyomúl, melyhez képpes tehát az Orosz armadia is tovább folytatta útját az Alle mellett, és Schippenbeilba tette által fő hadi szállását. Jun. 13-ikán az egész tartalék sereg Friedlandhoz küldetett a' lovasságnak egy részével egyetemben. Három Frantzia lovas Regementek, a' mellyek már előre oda érkeztek vala, megverettélvén, onnan kikergettettek. Azon-

közben egész ármadiánk Friedland felé nyomult. —

„Junius’ 14-iké egy igen veres ütközetnek napja vala. Reggeli 5 órakor hozzá fogott az ellenség a’ verekedéshez. A’ hozzánk fogságra esett Frantziák azt erőllítették, hogy tsak a’ Gen. Oudinot táborra volna jelen: hanem kevés idő múlva az egész Frantzia ármadia, megmutatta magát az ütközetben igen nagy számmal. Seregeink azonközben derék módon megtartották helyeiket, a’ hova kiállittatva voltak, és az ellenségnek minden heves rohanásait emberül vissza verték. — Egész sorai az ellenségnek semmivé tétettek, a’ melly-közben egy zászlót is nyertünk. A’ verekedés 14 órát tartott, és az ellenségnek minden iparkodásai füstbe mentek vala az Orosz seregeknek álhatatossága és bátorsága előtt: hanem, estve felé 7 óra tájban nagy számú ujj ellenséges seregek, a’ mellyek lovasság által is segítették, fogván ujra hozzá a’ tsatázáshoz, rendkívül való hevességgel és sebességgel rohantak hadi lineánknak közepére, és azt meghátráltatták, a’ mely után seregeink az Alle vizen által költözködvén, útjokat Allenburg felé tovább folytatták.

„A’ mi vesztésünk valami tiz ezer elesett és megsebesedett emberekre ment ezen ütközetben. Az elestek között vannak P a h l e n és M a s o w s k y Genarálmajorok és Oberster K e r n; a’ sebesek között Generál-Lieutenánt E s s e n, és S t e i n h e i l, S u k i n, ’s M a r k o w Generálmajorok. Az ellenség’ vesztésének is hasonló mértékben igen nagynak kellett lenni.

Jun. 15-ikén Allenburgból Wehlau felé foly-

tatták útjokat seregeink, és a' Pregel jobb partján szállottak-meg. Minthogy mostanában még két ujj Osztályaink voltanak útban az ármadia felé, a' mellyek már a' Memel vizéhez közelítettek: erre nézve arra határozta magát a' fő vezér Gen. Benningsen, hogy Tilsit felé nyomúljon-fel, és ott egygyesittse magát az ujjonnan érkező két Osztályokkal. Az ellenség azonközben nem tsak hogy nem akadályoztatta ezen mozdulásainkat, hanem még annak sem tett semmi akadályt, hogy Pruszszus Geneaális Lestocq magát véllünk öszfetsatólhassa, bár mi terhes munka volt is ez. Az ő nagy magok megerőltetése és az ő Friedlandnál szenvedett rendkívül nagy veszteségek nem engedte az ellenséges tsapatoknak, hogy ujjabb próbákat tegyenek: tsak a' mi hátuljáró csoportjainknál estek holmi öszfetsapások. —

„Junius' 18-ikán Tilsit városához közelgettek seregeink, 's minekutánna nehéz bagázsainkat a' Memel vizén által költöztettük, azután ármadiánk is által költözött, és a' Tilsit városával általellenben lévő nagy térségen szállott-meg a' Memel jobb partja mellett. Ezen jó fekvést elfoglalván seregeink, és az útban lévő Osztályoknak érkezéseket várván, az alatt Követet küldött által fő vezérünk az ellenséges ármadiához, olyan ajánlással, hogy a' hadakozásnak munkájit egy ideig szüntessék-meg: a' mely izenetre olyan válaszszal érkezett által hozzánk az ellenségtől egy Követ, hogy az ellenség kész vólna az alkudozásra.“

Frantzia Birodalom.

A' Frantzia ármadiánál kijött hivatal szerént

való 87 ik tudósításban (a' melynek egy része a' M. Kurir 166. ik lapján olvastatik), találtatik még a' Párisi Moniteur szerént a' következő levél is: — „

„Königsberg Julius 12 ikén. Tilsitben való husz napokig tartott tartózkodások után, a' hol a' két Császároknak szállásaik azon egy utzában és egymáshoz nem meszse voltak, ezen hónapnak 9-dikén délutánni 3 órakor, a' Frantzia és Orosz Császár onnan elútaztak. Elválásokkor a' leg belsőbb harátságnaK jeleit nyilatkoztatták egymás eránt. Az ő ott való tartózkodásoknaK a' napok szerént való jegyző könyve, mind két nemzetre nézve nevezetes következésü fog lenni. Minnekutánna 4-gyedfél órakor ő Pruszszus Királyi Felsége is Napoleon Császárnál bútsuzó látogatás végett megjelent, 's azután Memel felé útnak indúlt volna, Napoleon Császár is oda hagyta Tilsitet, és Königsberg felé vette útját, a' hova 10-ikben reggeli 4 órakor megérkezett. Tegnap egy tsajkán, a' mellyet Császári testörző hajóslegények kormányoztak, megvisgálta az itt lévő kikötőhelyet, Ma a' Marschal Soult serege mustráját tartja, és hólnap reggeli 2 órakor Dresda felé veszi útját. A' Friedlandi ütközetben elesett Oroszok' száma 17,500-ra ment; 40 ezeren fogságra estek. Ezek közzül 18 ezeren Königsbergbe vitettek, 7 ezeren az ispotályokban hátra hagyattak, a' többek Thorn és Warschau felé vitettek-el. Már megtétettek a' rendelések, hogy haladék nélkül minnyájan az Orosz Birodalomba visszsa küldetteffenek. Már 7 ezeren megérkeztek Königsbergbe, a' kik haladék nélkül kiadattanak.

Azok az Orosz tsapatok, a' mellyek Frantzia Országban vannak mint hadi foglyok, ideig való Regementekbe formáltatnak. Megparantsólta Napoleon Császár, hogy ujj ruhába öltöztetvén, fegyvert adjanak nékiek, és ugy [b]otsáffák őket hazájokba visszsa. Az Orosz és Frantzia Birodalmak között való hékességkötés ratifikatziójának kitseréltetése ezen hónap' 9-ikén Tilsitben esett-meg; a' Pruszziával való kitseréltetése ma megyen véghez itt Königsbergben."

A' Szenátus eleibe Julius 24-ikén vitte a' Birodalom fő Canczellariussa a' Pruszziával és Orosz Birodalommal való [K]ötéseket, a' mellyek ott egy Titoknok által annak módja szerént felolvastattak, minekutánna a' fő Canczellarius a' Szenátushoz egy beszédet intézett volna, a' melyben ekképpen szollott: — „

„Uraim! az ő Cs. K. Felsége gyözedelmeinek egymásután való seless következései, előre jelentették tsalhatatlanúl a' tiztességes békességet. — Ezen két rendbéli békességkötéseknek Aktái, mellyeket én ide előtekbe hoztam, bétöltötték reménségünket. Ő Felsége nem engedte-meg ezeknek közönséges kihirdettetések előbb, hogysebb előtekbe terjesztődnének. A' Szenátus haládatossággal fogja ő Felségének ezen hozzá viseltető indúlatját fogadni, 's ebben egy ujj bizonyságát fogja szemlélni azon figyelmetességnék, a' mellyel a' mi Felséges Uralkodónk, a' mi szokásainkon és törvényeinken fundálódó formálításokat meg akar tartatni. Azon nagy következésú tárgyak között, a' mellyek ezen Politikai Aktákban befoglaltatva vannak, találtatik nevezetesen egy, a' mely

titeket leg nagyobb részvételre indithat. A' mi ujj Uralkodó Császári Házunkhoz eleitől fogva leg nagyobb hajlandósággal és szeretettel viseltetvén, mely nagy gyönyörűséggel fogjátok ti Uraim! mostan szemlélni, hogy ennek fényessége mind nagyobbra meg nagyobbra nevedik, 's a' Westphaliai thronusra egy olyan Princz emeltetik, a' ki a' maga böltsessége és bátorsága által magát így megkülömböztette. Ezen intézetben, valamint szintén egyéb pontjaiban is ezen békességkötéseknek, ujjabban feltalálhatjátok, Uraim, azt a' szünet nélkül való gondoskodást, a' mellyel a' mi Birodalmunknak fundálója azon törekedik, hogy azt a' nagy alkotmányt, a' melynek fundamentomot vetett, mind jobbanjobban megerősíthesse. Áldani fogják a' ti sziveitek annak a' nagy elmének, annak az emberbarátnak intézeteit, a' ki minden czélozásai, minden előre elintézett útjai módjai által az embervérontásnak megakadályoztatására törekedik. A' száraz világ állandó békességet ígérhet már végezetre magának. Azok az örök emlékezetre méltó öfzfzejövetelek, a' melyek a' Memel partján történtek, hofzfzas tsendességnek fognak zálogául szolgálni. Az Európai két leg hatalmasabb nemzeteknek Uralkodóik között lévő költsönös tisztelet és bizodalom, olyan kezességet ajánlanak a' Státusoknak, a' melybe a' gyűlölségnek és ditsóségszomjuzásnak minden erőlködéseik belé tsapódván, hajótörést fognak szenvedni.“

A' békességkötéseknek felolvastatások után a' Szenátus Elölülője Lacepede állott fel, és ilyen formálog fejezte-ki gondolatait: — „Ezen két Ak-

táknak felolvastatása, a' bámulásnak és háládatosságnaK ujj és igen eleven érzésével töltötte-el a' Szenátust. Ilyen sok ditsőségnek szerzése, ennyi tsudák és jó tétemények után mostanában még erőssebben érezi a' Szenátus mint valaha érezte annak szükséges voltát, hogy ő Cs. K. Felsége eránt való hodolásbéli készségét és ohajtásait kinyilatkoztassa. Tudja ugyan ő, hogy az a' minden Frantziákra nézve igen betses szempillantat nem soká el fog következni, midőn a' legnagyobb Monarcha Felséges jelenlétének örvendhetnek: hanem az ő igasságos türhetetlensége előtt addig is, minden napok, orák, a' szempillantatok is, száz esztendőknék tétzenek lenni. Én tehát azt kívánom először, hogy az Orosz Birodalommal és a' Pruszziával való Kötéseket, haladék nélkül irassuk-bé jegyzőkönyvünkbe, másodsor, hogy bízzuk egy Commissióra, hogy egy írást készítsen a' Császárhoz, a' melyben a' Szenátusnak ő Felségéhez viseltető érzékenysége, tisztelete, és szeretete fejeztessék-ki, etc." —

A' Lacepede javaslása a' Szenátus által egyenlő akarattal helybehagyattott. A' Commissió tagjaivá Cardinalis Fesch, Lacepede, Monge, Laplace, és Semonville nevezettek-ki.

A' békeségkötéseknek két rendbéli Aktái, a' Császár parantsolatja szerént még azon napon, úgymint Jul. 24-ikén estvéli 5 órakor, Párisnak minden nevezetesebb piatzain nagy pompával kihirdettettek, számos fegyveres kíséző seregnek, egy czimeres Heroldnak, és 24 békeséges ruhájú tiszteknek jelenléteKben, 's az örvendező véghe-

teilen sokaságnak Éljen a' Császár! kiáltozásai között. Estve közönséges világosítások voltak minden házaknál.

Jul. 28-kán reggeli 8 órakor a' Státustanátsot botsátotta a' Császár maga eleibe, a' Princzek, Cardinálisok, Ministerek, az Ország Nagy tisztjei, 's a' Császári Ház tisztjei által lévén körülvetettve ő Felsége. Tizenegy órakor a' Szenátust audientziára vezették szokott rendtartás szerint ő Felsége eleibe a' Czeremonia' Nagymestere és a' Cancellarius, a' melynek Elölülője *Lacépède*, egy beszédet intézett ő Felségéhez. Azután következett a' Tribunátus, a' melynek nevében hasonlóképpen annak Elölülője *Fabre* tisztelte egy beszéddel ő Felségét. Azután következtek a' Párisban lévő minden féle Elöljárók, Papok, és egyebek Tanácsaik; mind ezeket a' Párisi Generálstáb rekefztvén-bé.

Párisból Jul. 30-kán. Augustus 15-kére és 16-kára uevezetes inneplések vannak határozotva. A' Császárnak, Szenátusnak, és minden itt lévő fő tífótségeknak jelenlétekben, nagy pompával való *Te Deum laudamus* éneklés tartatik 15-ikben; délután az Elizeumi mezőn nemzeti közönséges játékok, lóval való futások, muzsikálások, 's több efféle vigasságok celebráltak, etc. A' következő napon, 16-ikban, a' Törvényhozó Gyűlés' házába menvén a' Császár, annak üléseit szokott rendtartással ki fogja nyitni.

A' Moniteur kiadta a' Pruszszus hadifoglyoknak igen nevezetes laistromjokat, a' mely szerént ezek mind egygyütt 5179 tisztekre és 123,418 köz

emberekre telnek, tudniillik a' kik a' most végződött háboruban a' Frantziák által elfogattattak. Találtak közöttök: 2 Feldmarschallok, 12 Generál-Lieutenantok, 44 Generál-Majorok, 30 Generál-Adjutánsok — a' Királyi testörző seregből 243 tisztek, 8066 közemberek — a' közönséges gyalogság közöttül 2552 tisztek, 59,136 közemberek — a' Granadirosok közöttül 325 tisztek 14,246 közemberek, etc. — 471 Orvosok, Seborvosok, etc.

S z a k s z o n i a.

A' W i s t u l a mellől Jul. 23-kén. Warschau-ból egy Követség van útban Dresda felé, melynek tagjai Hertzeg Poniatovszky, Gróf Potoki Stanislaus, Malachowski, Wybiki, Herczeg Sapieha Pál, etc. és a' mely azért utazik oda, hogy a' Warschauer Hertzegnnek a' Szakszoniai Királynak a' hódolás eránt a' Lengyel nemzet' nevében ajánlást tegyen, 's egyszersmind hogy az ujj Lengyel Constitutiót kidolgozza, vagy elintézzze. A' mi a' régi Lengyel czimert és a' Fejér Sas Rendet illeti, ezeket meg fogja tartani előrevalóképpen a' Warschauer Hertzogség, etc.

Generális Dombrowszkit Lowitzi Hertzeggé nevezte, Hertzeg Sapieha Pálnak pedig a' Preny nevű Starostaságot, melynek ez a' Familia a' régi időkben is birtokos volt, vissza adta Napoleon Császár.

Marschal Davoust a' vezérlése alatt lévő számos táborral a' Warschauer Hertzogségben száll meg, és ott fog bizonyos ideig Császára parancsolatja szerént kvártélyozni. A' több Frantzia tá-

borok Ofztályonként folytatják útjokat haza felé Warschaun által, a' hol háromhárom napi nyugvó napot tartanak. — Meg lévén határoztatva, hogy a' Warschoui Hertzegi Országglószék, a' mely tsupa Lengyel Isületésű tagokból fog a' leg első-től fogva a' leg utólsóbbig állani, ennekutánna Warschauban lakják, a' házak arra igen emelkedni kezdett ezen fő városban, a' hol a' régibb időkben 75 ezer lelkek laktak, de a' mely szám Pruszszia alats 50 ezerre szállott-le.

A' Pruszszus Udvarról úgy irnak Memelből, hogy ezen esztendőben nem fog onnan Berlinbe viszsa menni. A' Testörző Regementek sem mennek mostanában oda őrizetre viszsa. Generális Blücher száll-bé oda mint Komendáns, a' vezérlése alatt lévő sereggel, őrizetre.

Az újj Lengyel Constitutzióinak előre való intézeteit már hordozzák széllyel: hanem ennek kihirdetésére, minekutánna t. i. egészfzen megállittatik, ezután is idő lesz. Hogy a' jobbhágyság a' Lengyel Hertzegségben eltöröltetik, hogy a' polgári és katonai tiszttek Lengyelek lesznek, a' Törvényhozó Gyűlés 60 Nemesekből, 32 vagy 40 városi polgárokból, 6 Püspökökből, 16 Szenátorokból fog állani, hogy ez a' Gyűlés esztendőben egyfzer gyűl özfze, a' Király Warschauba Vice-Régenst küld, Püspököket, Szenátorokat, Ministereket nevez, etc, mint főbb pontok ezek emlittetnek az előre való intézetek között.

Tsak ezt a' Warschoui újj Hertzegséget, a' mely az eddig való Deli Pruszsziaából, az újj Napkeleti Pruszszianak egy részéből, és a' Netzi vidékből

áll, 2144 négyszeg mértföldekre teszik a' közönséges levelek, a' mely földön harmadfél millió emberek találatnának. Ugyan ezen irók a' régi egész Lengyel országot az 1772-ik béli első elosztás előtt, 13 ezer négyszeg mértföldre és 12 vagy 13 millió lakosokra teszik.

Lipsiából Jul. 28-kán. A' Prufzszus Király vezztése mind egygyütt, a' Tilsiti békeségkötés ereje szerént, ennyiben áll: Déli Prufzszia, Ujj Napkeleti Prufzszia, a' Kotbusi Kerület Lausitzban, a' régi Mark, Magdeburg egy részint (a' várossal egyetemben, minthogy ez is az Albis bal partja felől van), Halberstadt és Hohenstein, Wernigerode, Quedlinburg, a' Márki Grófság, Essen, Werden, Ravensberg, Minden, Teklenburg, Lingen, Ostfriesland, Baireuth, Eichsfeld, Mühlhausen, Nordhausen, Goszlar, Erfurth, Hildesheim, Paderborn, Münster, Hannovera, és Danczka várossa. Mind ezek mintegy 3000 négyszeg mértföldet tesznek, a' mellyeken közel 5 millió lelkek laknak. — Megmaradott birtokai a' Prufzszus Monarchiának ezek: Napkeleti Prufszszia a' fő várossal Königsbergel egyetemben, Napnyugoti Prufszszia, a' Netzi Kerületnek egy része, Slézia, Pomeránia, Kurmark kivévén belölle a' régi Márkot, Magdeburgnak az Albis jobb partja felől fekvő részei. Mind ezeket teszik 2,800 négyszeg mértföldekre, 's az ezekben találató lakosok számát valami ötödfél millióra. Ez szerént többet elvesztett egyszeriben vagyonyainak felénél. Danczka egy igen betses kő volt koronájában; a' vámot a' mellyet a' Vistula vize elzeten-

dönkétét behozott, 2 millió tallérokra teszik. —
 A' Nagy Friedrich uralkodásának kezdetében az
 1740-dik esztendőben 2,200 négyszeg mértföldből
 és harmadfél millió lakosokból állott a' Prusz-
 fuzs Monarchia.

A' Szakszoniai Király Zöld Korona nevezet
 alatt egy uj Rendet állítván-fel, megkérte Napo-
 leon Császárt, midőn a' napokban útját ő Cs. Fel-
 sége Páris felé Dresdán által vette volna, hogy
 ezen Rendnek czimerét ő Királyi Felségétől mint
 a' Rend' Nagy Mesterétől elfogadván, lenne an-
 nak leg első Vitézze, 's tenné az által ezen Rend
 fundáltatásának emlékezetét örökkévalóvá. Egy-
 szersmind az eránt is nyilatkoztatást tett ő K. Fel-
 sége, hogy költsönben maga a' Frantzia Betsület
 Legiójába való felvétetődést kívánná. Napoleon
 mind két rendbéli kívánságát elfogadta a' Király-
 nak, a' Betsület Legiónak nagy kerestjét adván
 néki. A' Szakszoniai zöld Korona Rend czime-
 rét kapták továbbá a' Fr. Császáron kívül, a' West-
 phaliai Király, a' Bergi Nagy Hertzeg, Benevent
 H. tzeg, Minister Maret, M. Düroc, Gen. Caulain-
 court: a' Fr. Betsület Legió czimerét ellenben, a'
 Szakszoniai Király öttsei, Fő Lovászmester Mar-
 colini, és Minister Bose.

Utolsó Jegyzések.

Schwerinből, Jul. 27-dikén azt irták, hogy
 odá olyan tudósítás érkezett volna sebess postán,
 hogy Frantzia Generális Molitor Stralsunban van,
 's ezen erősségnek általadattatása felett alkudozik.
 — Pr. Feldmarschal Kalkreuth, mint hallatik Pá-

ris felé vette útját. Beszélnek, hogy Swéd-Pome-
ránia volna ezen útozásának czélja. — A' Swéd
Király már ekkor oda hagyta volt Stralsundot, ál-
tal evezvén Swétziába.

Párisból Julius 26-ikán. Az ujjabb leve-
lek szerént, a' mellyek Jun. 11-ikén indultak Kon-
stántzinápolyból, ott még nem állott volt a' tsen-
deség éppen tökéletesen helyre. A' Jantsárok kü-
lömbkülömb régi kívánságaikat ujjitgatták - meg-
egymásután. A' fanatismus által eltsábittatván,
egyebek között a' Török Birodalomban lakó nem
Törökök ellen intéztetve lévő törvényeiknek meg-
ujjittatásokat is kívánták, a' mely miatt ezek már
ujjonan ki is tétetődtek néminémü méltatlansá-
goknak.

Tudományos Tudósítások.

Gorové László Urnak megént egy eredé-
ti magyar munkája jelenik meg az olvasó világ
előtt, melynek ez a' tzím írása: **Az érdekes
Kalmár.** Magyar történeten épült árzékenyítő
darab, mely folyt 1802-ik esztendőben, Magyar
Országának egygyik népes városában. — Ennek a'
darabnak készítésére a' szerzőnek az adott alkal-
matosságot, hogy gyakori utazásai között tapaszt-
alta, hogy sok helyeken (leg inkább pedig Er-
délyben) alávalóságnak tartják a' kereskedést, és
így meg vetik a' kereskedőket: de nagyobb alá-
valóság a' kereskedést alávalóságnak tartani. Ket-
tő tehát a' izél, mellyet a' Szerző ezen munkájá-
val elérni akar, az első az, hogy nagy hiba egy-
általjában az embert nevéért, vagy élete' módjáért

meg vetni, másodszor igen nagy gyengeség különösen gyűlölni a' Kalmárokat. Igyekezett a' szerző először mind a' két állítását jól meg vitatni, másodszor a' mostani világnak szóllása módja fzerént beszélni. Egy egyenes szívü Magyar Kisaszszonyt fog Ott illi á b a n kiki tsudálni; egy különös derék férfiat Romjese ki Kalmárban be-tsúlni. Az utólsónak egy nemes tselekedetét ábrázolja a' szép rézmettzet a' munka előtt.

A' munkának árra kötetlen 51 xr.

Találtatik Pesten Kis István, és más Könyv-árosoknál is, és mind a' két részébe a' Magyar hazának szélyel küldetett.

H i r a d á s.

A' Fels. Kir. udvari Magyar Kamara rendele-séből, ezen folyó Augustus 25-ik napján, a' Magyar Koronához tartozó Ó Budai Uradalombéli helységben, Buda - Örsön, 25. darab egy esztendő's Kosok, 130 darab anyajuhok és kos bárányok, mellyeknek anyjai a' leg finomabb Spanyol juhok-tól vették eredeteket, apjaik pedig valóságos Spanyol Országi Kosok; ezéken kívül mintegy 60 darab leg finomabb Spanyol eredetü juh anyák, mellyek most ugyan meddők, de a' tenyészésre tsak ugyan alkalmatosak, közönséges licitatio mellett el fog-nak adattatni. Ahoz képest a' kiknek azoknak meg szerzésekre kedvek leszen, a' fent meg ha-tározott napon, reggeli 9 órakor, a' Buda-Örsi Ka-marális Juh - Kosárnál jelennyenek meg.